

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/44028,Friszke-Andrzej.html>
09.05.2024, 23:24

Friszke Andrzej

Andrzej Friszke, ur. 29 VIII 1956 w Olsztynie, absolwent Uniwersytetu Warszawskiego Wydz. Historyczny, kierunek historia (1979), doktorat (1994), habilitacja (2000), prof. zw. (2009).

Od 1979 członek KIK. Członek Zarządu KIK 1989–1992, 2014–2018. 1980–1982 członek „S”.

Od 1976/1977 przepisywał komunikaty KOR i uczestniczył w zbiorce pieniędzy na rzecz poszkodowanych. V 1977 uczestnik mszy św. w kościele św. Marcina w Warszawie w intencji S. Pyjasa. 1977–1978 prezes Koła Naukowego Historyków Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1978–1981 uczestniczył w spotkaniach Sekcji Kultury KIK. 11 XI 1978 uczestnik demonstracji opozycyjnej w rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. 1978 sygnatariusz listu w obronie dr. Marka Barańskiego zwolnionego z UW z przyczyn politycznych. III 1979 sygnatariusz oświadczenia i listu potępiającego działalność bojówek SZSP podczas wykładów TKN. VI 1979 z ramienia KIK członek straży papieskiej w czasie pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. 1979–1981 w KIK, odpowiadał za prowadzenie seminarium historycznego. Od wiosny 1979 współpracownik „Więzi”. Publikował w prasie niezależnej (m.in. pod pseud. Anatol Rzeczywisty w „Głosie”, pod pseud. ZK w „Res Publice”, pod pseud. Tarnopolski opracował wydanie referatu Chruszczowa w Oficynie Historycznej i Literackiej.

1980–1981 członek redakcji „Głosu Wolnego Wolność Ubezpieczającego” (od nr. 6), autor tekstów (od nr. 4/5). 1981–1982 w redakcji „Tygodnika Solidarność” (od nr. 1), redaktor działu historycznego, autor tekstów. 1981 członek komitetu organizacyjnego obchodów rocznicy marca 1968 na UW.

Miejsce urodzenia Olsztyn

Data urodzenia 29-08-1956

Hasło wydrukowane w **Tom V**

XII 1981 – I 1982 w ukryciu. Współpomysłodawca z Ernestem Skalskim, Jackiem Ambroziakiem, Józefem Duriaszem czasopisma „Odmowa” (autor zamieszczonego tam tekstu pod ps. Korybut) – wyszedł 1 numer. IV 1982 zatrzymany. Od 1982 redaktor działu historycznego i od 1985 kolegium redakcyjnego „Więzi”, autor tekstów, recenzji, wydawca źródeł. 1983/1984 stypendysta Fundacji im. J.G. Herdera na Uniwersytecie Wiedeńskim, również prywatne francuskie stypendium od Anny Laboret. Od 1982 uczestnik seminarium historycznego z Krystyną Kersten, Jerzym Holzerem, Andrzejem Paczkowskim, Marią Turlejską, Maciejem Koźmińskim, a późn. także Anną Radziwiłł i Janem Kofmanem.

1983–1988 prelegent w ramach Tygodni Kultury Chrześcijańskiej. 1985 i 1989 na dwumiesięcznym stypendium Rządu Polskiego w Londynie. 1986/1987 wykładowca w Instytucie Historycznym UW. 1987 sygnatariusz deklaracji ruchu Reforma i Demokracja (autorem byli Ryszard Bugaj i Piotr Marciniak). 1991–1992 członek Solidarności Pracy. Wydawał książki i art. w NOW-ej (pod pseud. W. Wolski, KOR. Ludzie–działania–idee, 1983), „Pulsie” (pod pseud. Pseudonimus), „Krytyce” (pod pseud. Jan Seret oraz jawnie) i w wydawnictwach emigracyjnych pod pseud. Zygmunt Korybutowicz w Instytucie Literackim (Grudzień 1970, 1983), anonimowo w „Zeszytach Historycznych” oraz w oficjalnym „Przeglądzie Katolickim” (1984–1985). Czytano jego teksty w RWE w programie Na czerwonym indeksie. Pod koniec lat 80. uczestnik seminarium Zygmunta Skórzyńskiego Polska w Europie. 4 VI 1989 mąż zaufania Jana Józefa Lipskiego w jednej z komisji wyborczych. VI-X 1989 w redakcji „Tygodnika Solidarność”, autor artykułów.

Od 1990 asystent, dr (1994), dr hab. (2000), prof. (2009) w Instytucie Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, od 2009 kierownik Zakładu Najnowszej Historii Politycznej. 1995–1998 wykładowca w Europejskim Studium Dziennikarstwa. Od 1998 w Collegium Civitas. 1999–2006 członek Kolegium IPN, 2011–2016 członek Rady IPN. Od 2000 przew. Stowarzyszenia [Archiwum](#) Solidarności. Od 2013 członek korespondent PAN, od 2020 członek Towarzystwa

Naukowego Warszawskiego, od 2021 Polskiej Akademii Umiejętności. Członek Rady Ośrodka „Karta”, Rady Muzeum Historii Polski, Kolegium Europejskiego Centrum Solidarności, członek Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Autor przeszło 20 książek z zakresu najnowszej historii Polski, m.in. Anatomia buntu. Kuroń, Modzelewski i komandosi (2010) i Państwo czy rewolucja. Polscy komuniści a odbudowanie państwa polskiego 1892–1920 (2020).

1974–1975 rozpracowywany przez Wydz. III KWMO w Olsztynie w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego.

1978–1979 przez Wydz. III KSMO w Warszawie w ramach SOS krypt. Żeglarz. 1979–1980 w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego.

Odnaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006) i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2011).

Witold Kunicki-Goldfinger

[Region Mazowsze](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)